

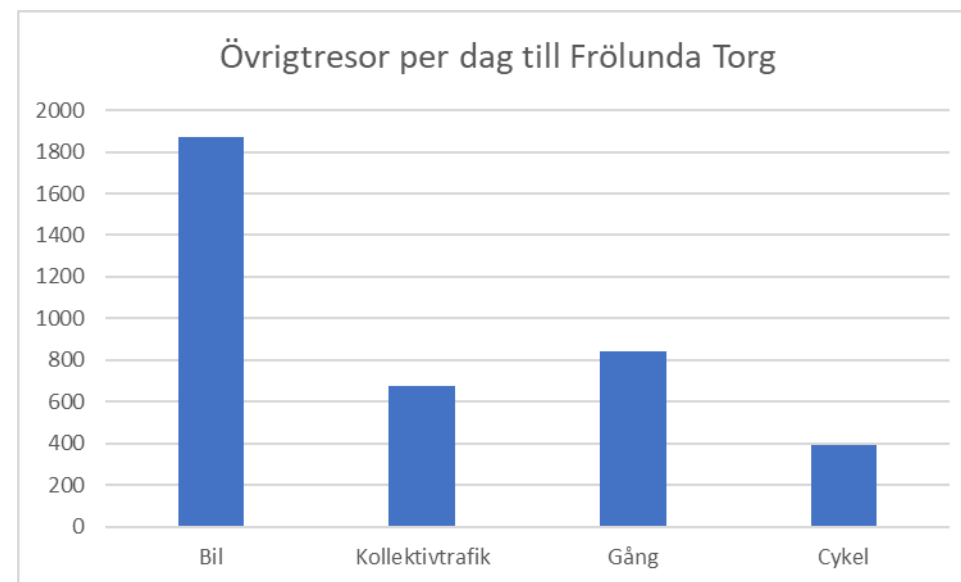
Tilläggsmatris för inköpsresor i Göteborg

Mats Tjernkvist

Kristina Schmidt

Varför en handelsmatris?

- Underskattningar av trafikflödena på leder och gator i närheten av dessa handelsområden
- Orimligt låg mängd attraherade övrigtresor med bil till dessa områden
- Stor individuell skillnad mellan områdena
- Ibland "saknas" 90 % av det troliga antalet resor med bil till områdena ibland 20 %
- Exemplet Frölunda Torg:
  - 75 000 kvm handelsyta
  - 12 miljoner besökare per år
  - Ca 33 000 besökare per dag
  - Attraherar knappt 1 000 fordon per dag i Sampers
  - Totalt ca 3 800 övrigresor summerat över alla färdmedel i Sampers

Sampers och inköpsresor

- Inköpsresor i Sampers attraheras till områden med anställda inom handel
- Anställda inom handel ligger i tabellen SAMSDag under "SNI50"
- SNI-indelningen i SAMSDag bygger på SNI-indelningen 2002
- Data från SCB levereras i SNI-indelning 2007 som sedan nycklas om till SNI2002 enligt tabellen
- Mängden anställda inom handel i de aktuella områdena i SAMSDag verkar på det stora hela helt riktigt

	SNI2002	SNI2007	Beteckning i SamsDag
Size_NGG parti- och detaljhandel	SNI50	SNI 45 + SNI 46 + SNI 47 + SNI95110-95290	Dag_ SNI50

Sampers och inköpsresor

- I Sampers finns tabellen SAMSExtraAttraktion
- Möjlighet finns att ange vissa områden som extra attraktiva för vissa typer av resor, bland annat för inköp
- För inköp finns 3 olika extra attraktionsvariabler (1/0-variabler)

ID	SAMSID	StorreKopcentra	StorMarknad	StorreMarknader	FactStorreKopcentra	FactStorMarknad	FactStorreMarknader
1	1140001	FALSKT	FALSKT	FALSKT	1	1	1
2	1140002	FALSKT	FALSKT	FALSKT	1	1	1

- Markeras någon av dessa som "SANT" så ökar attraktionen och upptagningsområdet för inköpsresor till det området (lite), men även antalet inköpsresor totalt ökar (lite)
- Det spelar ingen roll om en av dessa markeras som "SANT" eller om alla tre markeras som "SANT", resultat blir det samma

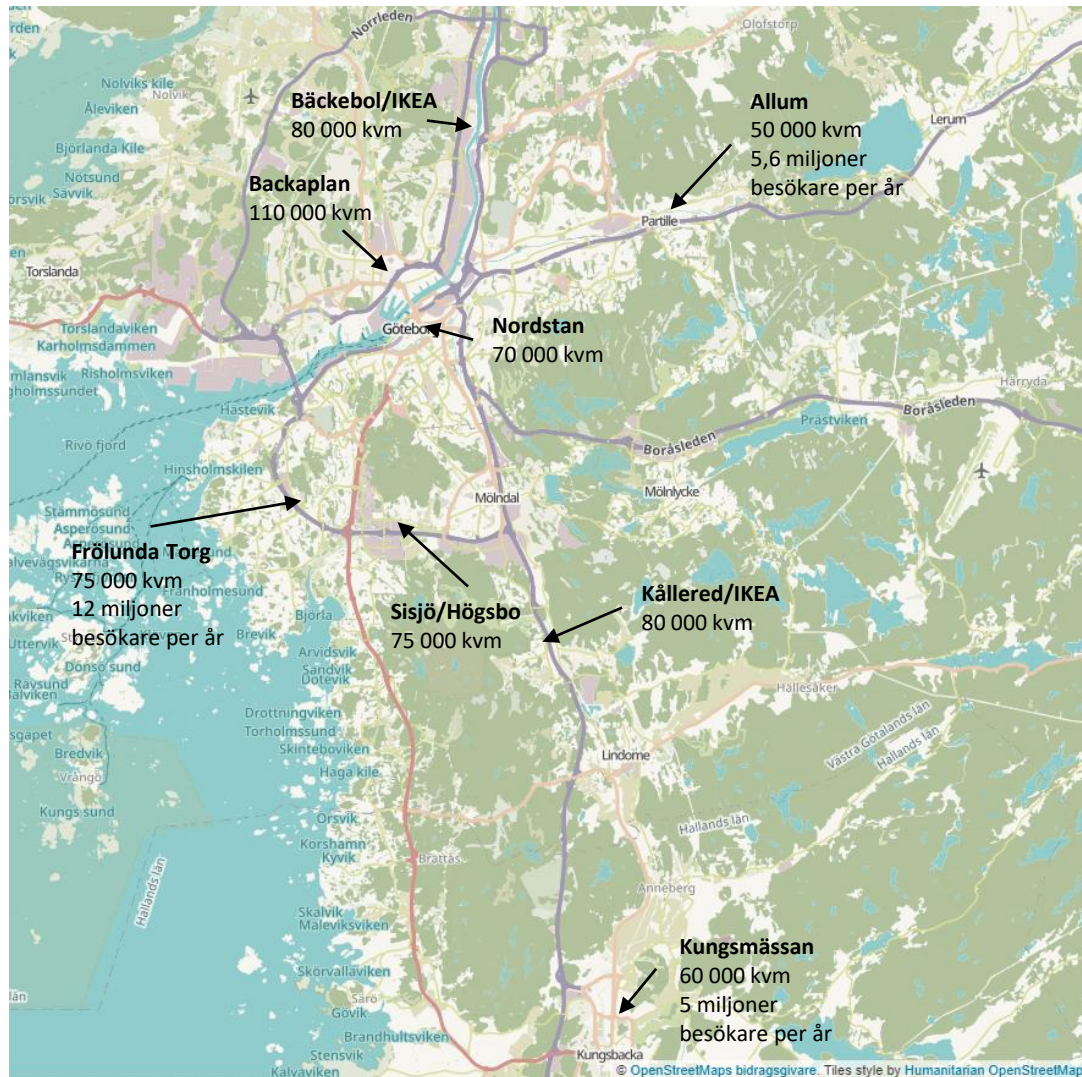
Sampers och inköpsresor

- Om en av variablerna är markerade som "SANT" så kan attraktionen ökas ytterligare genom att ange en faktor

ID	SAMSID	StorreKopcentra	StorMarknad	StorreMarknade	FactStorreKopcentra	FactStorMarknad	FactStorreMarknader
1	1140001	FALSKT	FALSKT	FALSKT	1	1	1
2	1140002	FALSKT	FALSKT	FALSKT	1	1	1

- För de aktuella områdena har vissa områden varit markerade som "SANT" och andra har inte varit det, beror sannolikt på att områdesindelningar har ändrats och vissa hängt kvar och andra inte, en översyn behövs!
- Det går att justera faktorerna för att få en rimlig mängd resor till områdena genom ett iterativt arbete där olika faktorer testas
- Görs det för nulägesprognosen och samma faktorer ligger kvar även till prognosen 2040 kan det slå bakut (framförallt om det sker stora förändringar i dagbefolkningen för området)

Tilläggsmatris inköp i Göteborg

- Områden som tagits med i matrisen och dessa handelsyta BTA kvm
- Matrisen avser bilresor på vardagsdygnsnivå, inte övriga färdmedel
- Matrisen ger ett tillskott av inköpsresor, ingen omflyttning från andra destinationer

Metodik för framtagning av handelsmatris

- Ta fram ett målvärde för antal bilresor till respektive område
- Skapa en struktur/vektor/upptagningsområde för respektive område
- Skapa matris och implementera i riggningen

Metodik – Målvärde per område

- Hur många resor är ska det vara till varje område?
  - Det vet vi tyvärr inte!
  - Svårt hitta räkningar som bara fångar flöden in/ut från handelsområdena
- Vad kan man göra då?
  - Många olika sätt att beräkna trolig alstring på
  - t ex utifrån antalet parkeringsplatser och omsättning av dessa
  - eller alstringstal utifrån yta handelsområde
- Hur har vi valt att göra?
  - Vi har använt Trafikkontoret i Göteborgs resekalkyl

Metodik – Ta fram målvärde per område

- TKs Resekalkyl
  - Används vid nybyggnation för att uppskatta antal resor
  - 22 områdesspecifika färdmedelsfördelningar
- Fördel
  - Enkelt att använda
  - Ger generellt lite lägre bilresor än alternativa sätt att räkna på, dvs vi riskerar förhoppningsvis inte att lägga till för mycket extra inköpsresor
- Nackdel
  - Mycket förenklad metodik som inte tar hänsyn till vilken typ av handel som finns i området
- Ger oss ett målvärde för antalet resor till varje område

Metodik – Ta fram struktur/vektor per område

- Nu använder vi Sampers och SAMSExtraAttraktion!
  - Ansätter "SANT" i de aktuella områdena för "StorreKopcentra"
  - Testar oss fram med olika faktorer i "FactStorreKopcentra" tills vi kommer så nära målvärdet som möjligt för varje område
  - När vi är nöjda ligger "FactStorreKopcentra" på ungefär 3 för de flesta områden, några på 2, 4 och 5
  - Det ger oss förhoppningsvis en hyfsad vektor som tar hänsyn till konkurrensen områdena emellan
- Skapar våra vektorer för respektive område och beräknar hur stor del tillskottet ska vara utifrån vad Sampers har beräknat innan vi använda ExtraAttraktion
- Slår ihop vektorerna till en tilläggsmatris som vi sedan adderar till befintlig övrigtmatris
- Gör nätutläggning och begrundar resultatet

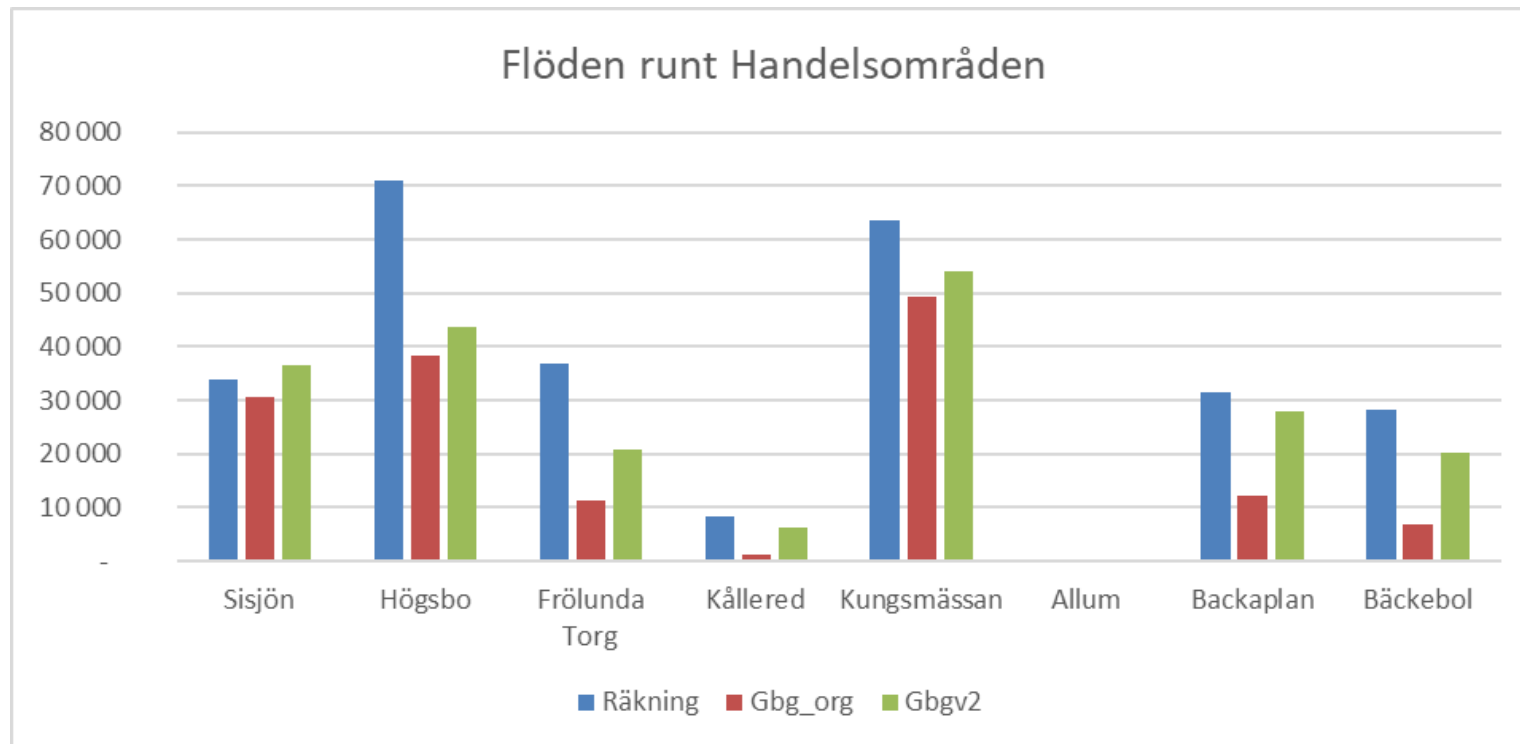
Resultat

- I grundprognosen för nuläget attraherades totalt ca 11 500 bilar till de aktuella områdena
- Tilläggsmatrisen ger ett tillskott på 40 000 bilar totalt till områdena

Resultat

- Försökt att hitta trafikräkningar som ”ringar in” handelsområdena så gott det går
- Snitten fångar även mycket annan trafik, men ger en indikation på vad tilläggsmatrisen gör

Övrigt

- Frågeställningar att jobba vidare med:
  - Varför underskatts resandet så kraftigt till dessa handelsområden? Antalet arbetande inom handel verkar ju riktigt?
  - Är inköpsresorna i Sampers generellt underskattade, eller handlar det om hur dessa fördelas till olika målpunkter?
- Förbättringar av metodiken:
  - Bättre data på hur det faktiska resandet och färdmedelsfördelningen ser ut till handelsområdena idag vore önskvärt för att kunna skapa bättre målvärden
  - Är antalet inköpsresor "rätt" i någon mening och det "bara" är fördelningen på målpunkter som är fel så bör ju inköpsresor till andra områden justeras ner
  - Inköpsresor med kollektivtrafik ser ut att underskattas på samma sätt, kanske behövs tillägg även där för vissa analyser, iaf bör man ha med sig det i bakhuvudet